

Sống Đạo 11-23-08-02

Host 1: Kính thưa quý khán giả,
Trong cuộc sống trên thế gian này, con người trải qua những chu kỳ sanh lão bệnh tử, và với những tiến bộ khoa học con người coi như có thể hiểu biết một cách trọn vẹn về những sự vật chung quanh mình. Tuy nhiên con người vẫn còn rất mơ hồ về những gì xảy ra cho con người sau khi chết.
Hôm nay chúng tôi hân hạnh giới thiệu nhân sĩ Bùi Quang Khanh thảo luận về số phận của con người sau khi chết.
Kính chào Bác Bùi Quang Khanh.

Khanh: Kính chào quý khán giả.

Host 2: Trước hết xin Bác Khanh vui lòng cho biết quan niệm của bác về sự chết, và số phận của con người sau khi chết.

Khanh: Chết là khi tất cả các bộ phận của cơ thể ngừng hoạt động, trong đó quan trọng nhất là bộ máy hô hấp, bộ máy tuần hoàn và não bộ. Tim của con người sẽ ngừng đập, con người sẽ ngừng thở, và bộ óc sẽ ngừng hoạt động. Với sự tiến bộ của khoa học, con người vẫn có thể tiếp tục sống bằng máy thở, bằng thuốc trợ tim. Dù rằng con người mất hết tri giác nhưng nếu tiếp tục dùng máy thở thì xác thân vẫn còn có thể sống rất lâu ngày này qua ngày khác. Vì vậy, hiện nay, người ta dùng não điện đồ để xác định sự chết; khi não điện đồ cho thấy não bộ không còn sinh hoạt, người ta có thể xác nhận rằng não đã chết và có thể ngưng máy thở.

Còn vấn đề số phận của con người sau khi chết thì khoa học vẫn chưa chứng minh được, mặc dầu có nhiều bản tường trình y khoa tường thuật những điều người bệnh thấy được khi chết đi sống lại. Nhân dịp này tôi xin được phép san sẻ một kinh nghiệm cá nhân trong gia đình của chúng tôi. Ông nội của chúng tôi vốn tu theo đạo Minh sư làm tới bậc Lão Sư. Người biết trước được ngày chết và dặn dò con cháu chuẩn bị tâm tư cũng như những nghi thức để người từ giả cõi đời. Đến ngày đã định, sáng thức dậy, người tắm rửa sạch sẽ, mặc ya phục đàng hoàng, và sau khi dùng điểm tâm người nằm xuống và ra đi nhẹ nhàng. Con cháu quá thương tâm than khóc cả ngày và không xúc tiến việc tân liệm chôn cất. Đến tối, thành linh ông nội tôi tỉnh dậy gọi con cháu lại cho biết rằng nhiệm vụ của người ở cõi trần đã viên mãn, con cháu phải mừng rỡ và không được khóc than. Ắt gười còn cho biết bây giờ người đã có một nhiệm vụ mới ở cõi âm, và khuyên tất cả con cháu phải lo tu hành. sau đó người lại ra đi. Vì có lời khuyên nhủ của ông nội tôi, mấy bác và mấy chú của tôi không dám khóc than mà phải lo xúc tiến việc tân liệm chôn cất.

Host 1: Thưa Bác Khanh, câu chuyện bác kể thật là thú vị, và kỳ lạ. Điều này chứng tỏ rằng bên kia cửa tử, chắc có một đời sống đặc biệt. Thưa bác, theo bác thì số phận con người sẽ ra sao sau khi chết?

Khanh: Theo đạo Cao Đài, sau khi chết, vía của con người rời khỏi xác thân, nhưng vẫn còn tình cảm vương vít với gia đình, nên vẫn phờng phất, lảng vảng trong nhà, vẫn nghe

thấy tất cả mọi sự vật và diễn tiến, Tuy nhiên vì không có xác thân nên không thể tiếp xúc với người thân.

Một trong những nghi thức giúp cho vía của người chết ra đi dễ dàng là phép đoạn căn, vị chức sắc làm lễ và dùng kéo đi chung quanh quan tài cắt đi những ràng buộc tình cảm với xác thân, và với cuộc đời. Dù rằng vía của người chết vẫn còn lảng vảng chung quanh, nhưng người thân không bao giờ cảm nhận được sự hiện hữu của vía của người chết ngay cạnh bên mình, và những sinh hoạt hành động cũng như lời nói của người thân có ảnh hưởng rất nhiều trên sự siêu thoát của người chết. Ví dụ như người nhà xót thương quá độ, khóc lóc thảm thiết thì vía của người chết sẽ không nở ra đi mà sẽ vất vưởng chung quanh nhà. Hoặc trái lại nếu con cái tỏ những thái độ bất hiếu, khinh rẻ thù hận người chết thì vía của người chết sẽ vì căm thù muốn ở lại để trừng trị người con vong ân bất hiếu, mặc dầu vía của người chết không thể có tác dụng gì trên người sống. Vì vậy mà vía của người chết không được siêu thăng về cõi khác.

Ấu gược lại nếu gia đình của người chết hiếu được lễ sống chết của cuộc đời, không biểu lộ thái độ quá những bi thảm sầu đau, và cầu nguyện cho vong linh người chết được thông thả ra đi, thì vía của người chết sẽ hiếu được và dễ dàng siêu thoát.

Host 2: Thưa bác, khi này Bác có đề cập về những tường trình của giới y khoa về những mô tả của những người chết đi sống lại, xin Bác nói rõ thêm về vấn đề này.

Khanh: Vấn đề này đã được tường thuật rất nhiều trong giới y khoa. Tôi xin chọn một trường hợp đặt biệt để đọc hầu quý khán giả:

Cuối tháng 4 năm 1987, người ta chở bà Mary Houghton, 68 tuổi, vào bệnh viện Boston vì chứng đau tim. Bệnh nhân ngưng thở lúc 6 giờ tối, và bác sĩ tuyên bố bệnh nhân đã chết. Xác bà được tạm đặt trong phòng riêng chờ thân nhân đến làm giấy tờ tử liệm. Khoảng 11 giờ đêm, bà Houghton tỉnh lại, bấm chuông gọi y tá. Bác sĩ trực đến khám và xác nhận bà lão đã hồi sinh. Sau đó bà Houghton kể lại như sau: “Tôi đang ngồi đọc báo thì thấy choáng váng, xây xẩm mặt mày và hôn mê. Khi tỉnh dậy tôi cảm thấy nhẹ nhàng, thanh thoát, chung quanh tôi là một lớp sương khói dày đặc khiến tôi ngỡ không biết mình đang ở đâu. Tôi lên tiếng kêu gọi nhưng vô hiệu. Tôi mò mẫm đi trong lớp sương mù đó được một lúc thì nhận thức rằng có lẽ mình đã chết. Tôi biết mình mắc chứng đau tim đã lâu, bác sĩ nói rằng tôi không còn sống bao lâu nữa, nên tôi không lấy thể làm buồn. Điều bất ngờ là khi vừa chấp nhận điều này thì tôi thấy mình đang đứng ngay cạnh giường quan sát thân thể của tôi nằm bất động trên đó. Trong khi xúc động thì luồng ánh sáng bao quanh tôi trở nên đen tối, khó chịu, tôi có cảm giác như bị lôi vào một vùng bùn lầy hôi hám. Tôi bèn cầu nguyện thì thấy trong mình dễ chịu lạ thường, và ánh sáng bao quanh dần dần trở nên quang đãng. Một lúc sau, tôi thấy thân thể nhẹ hồng như có thể bay bổng lên được. Tôi bèn để cho nó tự nhiên thì thấy mình lơ lửng trên không. Lúc nhìn xuống phía dưới tôi thấy có một chùm chìa khoá màu đỏ của ai đó để trên nóc tủ thuốc. Đang suy nghĩ vẫn vơ thì tôi thấy mình đã đi xuyên trần nhà để lên lầu trên và thấy hai người y tá đang xem trận đấu bóng rổ trên TV, và khi đội Los Angeles Lakers thắng đội Boston Celtics và một người y tá đánh cuộc thua phải trả cho người bạn đồng nghiệp 20 mỹ kim. Tôi thông thả lướt đi trong hành lang và gặp nhiều người như tôi cũng đang lướt đi, nhưng không ai nói với ai lời nào. Đa số có vẻ vội vã, có người hoảng hốt là đang khác. Tôi thấy một thanh niên đứng cạnh xác của mình một cách đau khổ, tôi lên tiếng an ủi, nhưng có lẽ anh ta không nghe được. Anh ta đang cố sức chui lại vào cái xác đã lạnh

Khanh: Đúng rồi, những lễ cầu nguyện rất là quan trọng; nhưng những nghi thức cầu nguyện còn tùy thuộc vào các truyền thống tôn giáo. Cao Đài thì chỉ làm lễ cầu nguyện cho những tín đồ Cao Đài. Ắt ếu người không phải là tín đồ Cao Đài, nhưng nếu gia đình người chết yêu cầu thì Ban Tri Sự địa phương vẫn có thể tổ chức nghi lễ cầu nguyện, nhưng nghi thức có đôi chút khác biệt. Còn đối với các Chức Sắc cao cấp thì không có cúng cửu, vì vong hồn của họ tự nhiên siêu thoát qua khỏi chín tầng trời Tạo Hoá. Trong trường hợp ả gài ả gô Văn Chiêu, ả gài biết trước ngày giờ chết của mình và đã sắp xếp cách thức an táng rõ ràng. ả gài bảo rằng ả gài biết rõ ả gài là ai, khi chết sẽ đi về đâu, và không cần đọc kinh cầu nguyện.

Còn trong Phật giáo Tây Tạng, thì vị Đạt Lai Đạt Ma luôn luôn là hoá thân của vị Đạt Lai Đạt Ma tiền nhiệm. Khi một vị Đạt Lai Đạt Ma biết được ngày chết của mình ả gài cho các đồ đệ của mình biết trước, mô tả rành mạch nơi chốn, và tên của gia đình nơi ả gài sẽ hoá thân, để hướng dẫn các đồ đệ sau này biết đường đi tìm ả gài để đưa về. Và khi các đồ đệ đến nơi, họ sẽ đưa những đồ dùng của vị Đạt Lai Đạt Ma tiền nhiệm để thử thách xem em bé có nhận ra những đồ dùng mà vị Đạt Lai Đạt Ma dùng từng dùng ngày xưa.

Host 2: Thưa Bác, Bác nói rằng lễ cầu nguyện có thể giúp các chơn hồn vượt lên 9 cõi trời và cũng có thể lên tới cõi niết bàn, như vậy có phải rằng bất cứ người nào cũng có thể lên được cõi niết bàn nếu được cầu nguyện đúng theo nghi lễ?

Khanh: Sự cầu nguyện chỉ là những lời hướng dẫn cho vong hồn. Ắt ên biết vong hồn người chết khi mới qua đời, hãy còn nhiều luyến tiếc ràng buộc với cuộc sống thế gian, nên có thể được coi như hãy còn u mê, và nhất là có thể còn mang nặng lục đục thất tình, và chưa hiểu được đường đi nước bước để lên những cõi trời, do đó cần phải có những bài kinh của buổi lễ cầu nguyện để hướng dẫn về các sự việc có thể xảy ra trên con đường về những cõi trời, còn về được cõi niết bàn hay không thì còn tùy thuộc vào trình độ tu hành của con người khi còn ở thế gian, và nhất là còn tùy thuộc những nghiệp quả tiền khiên.

Host 1: Xin bác nói rõ thêm về các trình độ tu hành. Trình độ nào thì ở được cõi trời nào?

Khanh: Câu hỏi này rất khó mà trả lời cho được rõ ràng. Ắt hưng nói về trình độ tu hành thì ta có thể phân chia ra như sau: thứ nhất là nhân đạo, là con người biết tu để làm tròn bổn phận làm người tôn trọng các đức tính như nhân, nghĩa lễ trí tín, ngũ giới cấm nghĩa là không sát sanh, không trộm cắp, không tà dâm, không rượu thịt say sưa, không nói láo hại người, không làm cho người khác những gì mình không muốn người khác làm cho mình, làm tròn bổn phận đối với gia đình, cha mẹ, vợ con, anh em, bạn bè, láng giềng, cho xã hội, cho quốc gia, và cho nhân loại. Ắt hững hạng người như vậy có thể được xem như là các Thánh nhân và chắc chắn sẽ vượt lên các cõi trời một cách dễ dàng. Cao hơn nữa là những bậc chân tu, giàu lòng thương yêu cho tất cả chúng sanh, biết hy sinh cá nhân của mình để phục vụ chúng sanh, cũng như Đức Chúa Jesus đã hy sinh thân mình trên thập tự giá để cứu rỗi chúng sanh. Trong những bậc này ta chỉ thấy có tình thương yêu chân thật và không thấy có những lục đục thất tình tham sân si. Chắc chắn những bậc này sẽ được lên những tầng trời rất cao. Cao hơn nữa là những bậc tu tiên, không dính vào vòng thế sự, không còn vướng bận lục đục thất tình, các bậc này nếu sống thì là những bậc tiên tại thế, hễ chết thì về cõi tiên. Và sau cùng là những bậc tu hành coi tất cả

đều là không, không còn mảy may vướng bận với bất cứ sự việc gì nơi trần thế. Các vị này khi chết sẽ được về cõi phật.

Ấu hững người thường không chịu tu hành chuyên chất, trong lòng còn đầy dẫy những lục đục thất tình lại còn gây thêm tội ác, những nghiệp chướng này và những lục đục thất tình được coi như những gánh nặng khiến cho chơn hồn trở nên nặng nề, cho dầu có nghe đủ các kinh cầu nguyện, dầu cho có hiểu rõ đường đi nước bước để lên cõi thiên đàng thì cũng không đủ sức để lên các tầng trời cao.

Host 2: Thưa bác, nếu một người không có đạo, lại không biết làm tròn bổn phận làm người, khi chết không có ai cầu nguyện thì vong hồn sẽ ra sao?

Khanh: Ấu hững người này rất khổ sở, khi con người vừa mới chết, chơn hồn xuất ra khỏi xác, vì bị bao bọc bởi những lớp lục đục thất tình ô trược nặng nề, những lớp này chẳng khác những chiếc áo choàng dày và nặng làm cho chơn hồn trở nên nặng nề chậm chạp. Vì nặng nề nên chơn hồn chỉ có thể lảng vảng ở những tầng trời thấp. Ấu hững cõi trời thấp nhứt thì có những vong linh bất hảo, những kẻ sát nhân, những cận bả của xã hội, những người có tư tưởng xấu xa, còn đầy thú tánh. Ấu hững vong linh này luôn luôn tràn đầy oán hận, ham muốn thù hận, và luôn tìm cách trở về cõi trần, trở về nơi chôn cũ để tiếp tục những hành vi bạo ác. Họ có thể ảnh hưởng những con người yếu đuối không đủ sức mạnh tâm linh, và khiến những người này gây nên tội lỗi. Với thời gian nếu các vong linh tinh ngộ hối lỗi, họ có thể được đầu thai trở lại cõi trần để có thể tu tâm dưỡng tánh và trả nợ tiền khiên.

Host 1: Đối với một người không có đạo, mình có phương cách gì để giúp đỡ vong hồn của họ được siêu thoát?

Khanh: Chết không phải là hết mà là bắt đầu một cuộc sống mới hoàn toàn khác biệt với cuộc sống hiện tại ở phàm trần. Ấu ếu hiểu được như vậy thì con người không còn sợ hãi cái chết. Đối với người sống nếu ta có dịp giải thích về sự chết, thì người sống sẽ tiếp nhận cái chết một cách dễ dàng và thanh thản. Đối với người đã chết mà khi còn sống chưa thấu hiểu được cái lẽ sống chết, chắc chắn họ sẽ vô cùng sợ hãi, nếu ta không thể làm lễ cầu nguyện chánh thức cho họ, thì những lời cầu nguyện cá nhân cũng có thể giúp họ hiểu biết ít nhiều về sự chết, và trở nên chấp nhận cái chết và sẽ được siêu thăng.

Host 2: Thành thật cảm ơn Bác Khanh. Để chấm dứt, xin Bác vui lòng tóm tắt cho quý khán giả, sau khi chết con người sẽ đi về đâu.

Khanh: Cuộc sống là một con đường dài đưa con người về hiệp một cùng Thượng Đế, và con đường dài này bao gồm nhiều kiếp sống nối tiếp nhau ở cõi trần, và con người dùng những kiếp sống này như là những lớp học từ thấp lên cao, để cho chơn hồn con người càng ngày càng tiến triển và tiến mãi trên con đường dẫn tới sự hiệp nhứt cùng Thượng Đế. Với sự tu tâm dưỡng tánh, với tinh thần phục vụ chúng sanh theo tinh thương yêu và lẽ công bình, khi con người dẹp được những lục đục thất tình, tham sân si, và nhất là trả xong nghiệp chướng thì chắc chắn con người sẽ được trở về hiệp một cùng Thượng Đế. Xin thành thật cảm ơn quý khán giả.

Host 1: Xin cảm ơn Bác Bùi Quang Khanh.
Kính thưa quý khán giả, chương trình Sống Đạo xin chấm dứt nơi đây, kính chúc quý khán giả thân tâm an lạc.